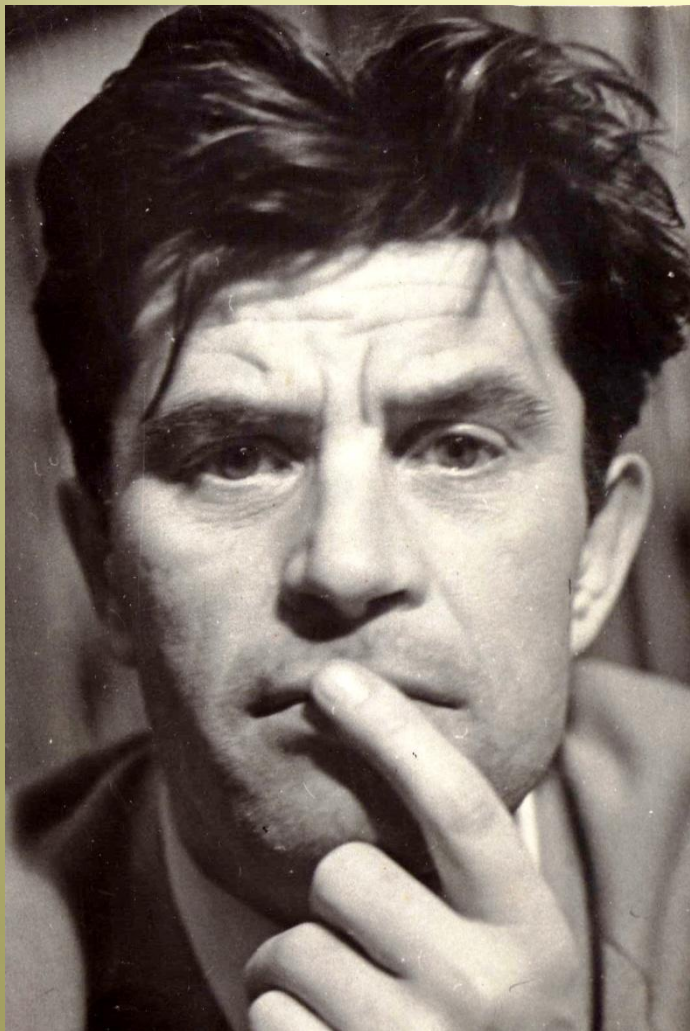

З ВЕЛИКОЮ ЛЮБОВ'Ю ДО ЛЮДСЬКОЇ ДУШІ

**віртуальна книжкова виставка
до 90-річчя від дня народження Григора Тютюнника**

«Кожен письменник обирає тему найближчу, найріднішу його життєвому досвідові і, неодмінно, своєму ідеалові людини в тому часі, у якому він живе. Найдорожчою темою, а отже й ідеалом, для мене завжди були і залишаться доброта, самовідданість і милосердя людської душі в найрізноманітніших проявах».

Г. Тютюнник

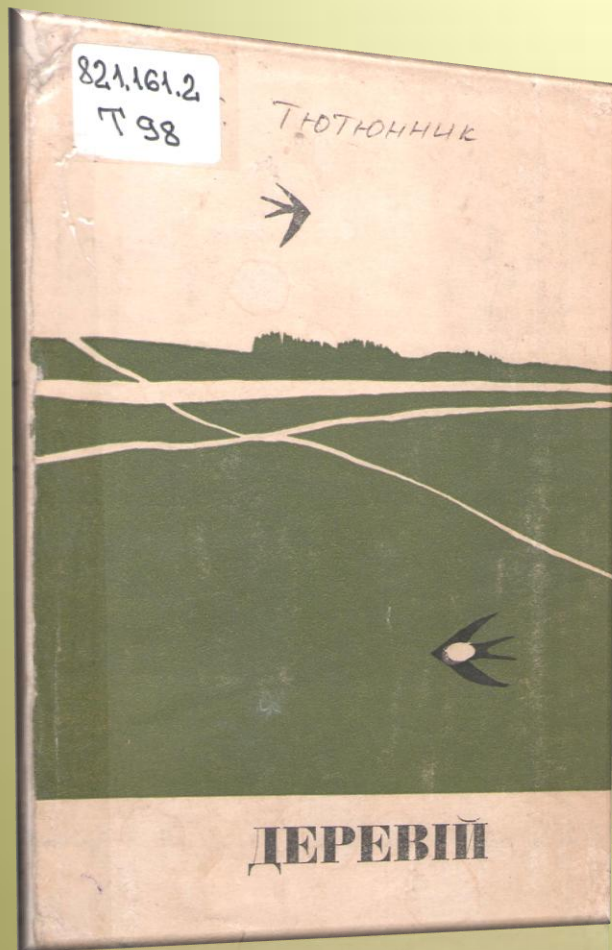
Григір Михайлович Тютюнник народився 5 грудня 1931р. в с. Шилівка на Полтавщині в селянській родині. Тяжкі умови дитинства відіграли згодом істотну роль і у виборі тем та сюжетів, і у формуванні світосприймання майбутнього письменника з його драматичністю як основною домінантою: рання втрата батька, життя вдалині від матері, завдані війною моральні й матеріальні втрати тощо. Після визволення України від фашистської навали Тютюнник закінчив п'ятий клас сільської школи і вступив до ремісничого училища; працював на заводі імені Малишева у Харкові, в колгоспі, на будівництві Миронівської ДРЕС, на відбудові шахт у Донбасі.

Після служби у Військово-Морському Флоті (у Владивостоку), де вчився у вечірній школі, вперше пробує писати (російською мовою). Значний вплив на формування його літературних смаків, на ставлення до літературної праці справив його брат — письменник Григорій Тютюнник. Уже відтоді поступово формувались характерні прикмети творчої індивідуальності молодого письменника: постійне невдоволення собою, наполегливі пошуки точного слова — найпотрібнішого, найвиразнішого, — тривале обдумування кожного твору (і згодом, досить часто, — попередня, до викладу на папері, "апробація" їх в усних розповідях). Період його літературного учнівства лишився прихованим від сторонніх очей.

Перша зустріч письменника з читачем (за підписом "Григорій Тютюнник-Ташанський") — оповідання "В сутінки" (рос. мовою: Крестьянка.— 1961. — № 5).

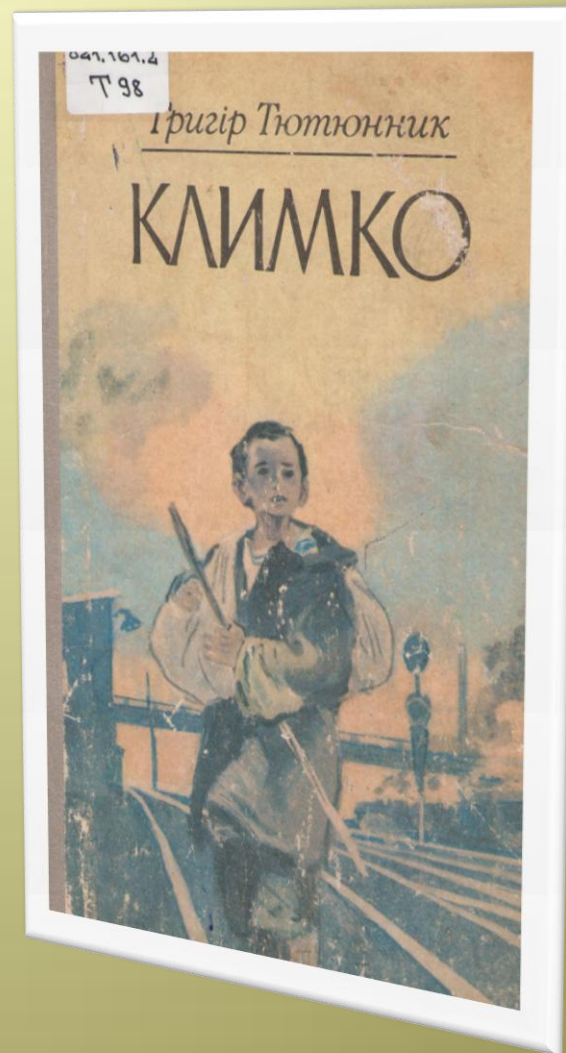
1968 року «Літературна газета» оголосила всесоюзний конкурс на найкраще оповідання. Григору Тютюннику було присуджено премію за оповідання «Деревій». Твір дав назву збірці (1969), до якої увійшли повість «Облога» та кілька оповідань.

Тютюнник, Г. М.

Деревій [Текст] : повість та оповідання / Г. М. Тютюнник ; [худож. оформл. В.А. Євдокименка]. – Київ : Молодь, 1969. – 178, [2] с. : порт., іл.

Тютюнник, Г.

Климко [Текст] : казки, оповідання, повісті : для мол. шкіл. віку / Г. Тютюнник ; [мал. В. А. Євдокименка ; передм. М.Ф. Слабошпицького]. – Київ : Веселка, 1981. – 187, [4] с. : порт., іл.

У 70-х рр.. побачила світ повість «Климко». За книгу «Климко» у лютому 1980 р. Г. Тютюннику присуджено премію імені Лесі Українки. Повість «Климко» переносить нас у тяжкі часи фашистської окупації України. В основі твору — враження від того пам'ятного походу дитини тяжкими дорогами війни.

В 1942 році через голод та дослухавшись поради знайомих, письменник у віці 11 років пішов до матері на Полтавщину пішки. Згодом в автобіографії письменник згадував:

«Порадили мені чкурнути до матері на Полтавщину, щоб легше стало всьому сімейству, — голод як-не-як. Я так і зробив. Йшов пішки, маючи за плечима 11 років, три класи освіти і порожню торбинку, в котрій з початку подорожі було дев'ять сухарів, перепічка і банка меду — земляки дали на дорогу. Потім харчі вийшли. Почав старцювати. Перший раз просити було неймовірно важко, соромно, одбирало язик і в грудях терпло, тоді трохи привик. Ішов рівно два тижні. Через Слов'янськ, Краматорськ, Павлоград (чи Конград), Полтаву, Диканьку, Опішню».

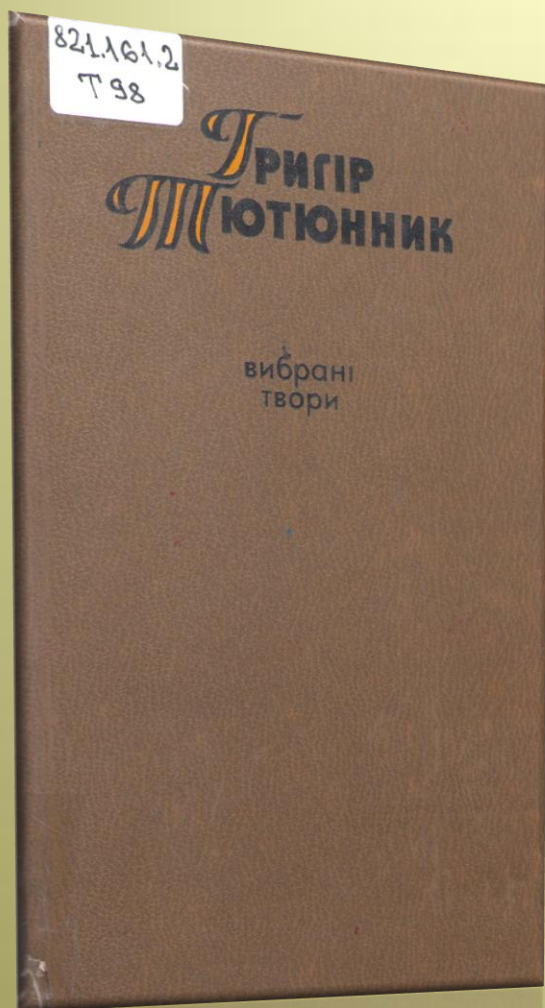
Тютюнник, Г. М.

Крайнебо [Текст] : оповідання / Григор Тютюнник. – Київ : Молодь, 1975. – 127, [1] с. : іл.

У 1970-ті роки з'являються у пресі — республіканській («Вітчизна», «Дніпро», «Ранок») та всесоюзній («Дружба народів», «Сельская молодежь», «Студенческий меридиан») нові твори Григора Тютюнника. 1979 року журнал «Сельская молодежь» (№ 1) повідомляє, що його нагороджено медаллю «Золоте перо» — за багаторічну творчу співпрацю. Виходять друком збірки «Батьківські пороги», «Крайнебо» (Київ, 1972, 1975), «Отчие пороги» (Москва, 1975), «Коріння» (Київ, 1978)

Прийшов, щоб не розлучатись

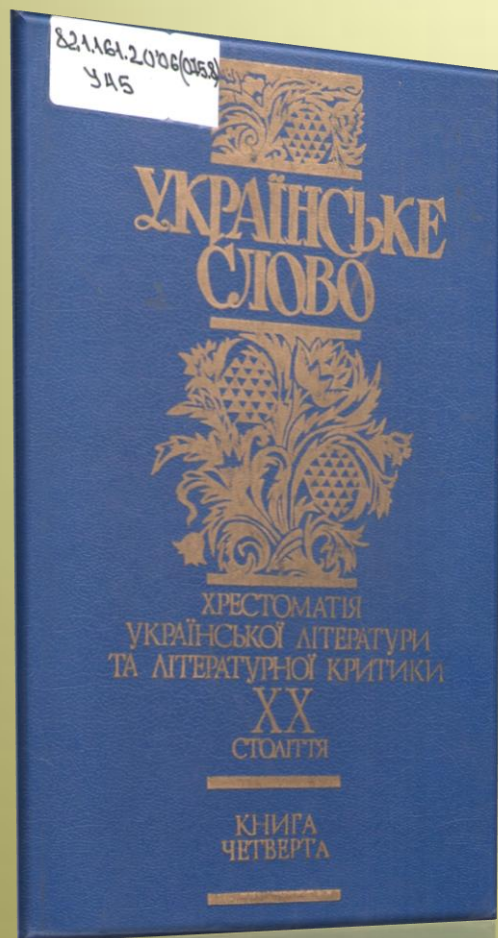

Тютюнник, Г. М.

Вибрані твори [Текст] : оповідання, повісті / Григор Тютюнник. – Київ : Дніпро, 1981. – 605, [3] с. : портр.

Живиця [Текст] : хрестоматія української літератури ХХ століття : рек. МОН України : у 2-х кн. Кн. 2. / [упоряд. М. М. Конончук, Н. І. Бондар, Т. І. Конончук ; за ред. М. М. Конончука]. – Київ : Твім інтер, 1998. – 621, [3] с. : портр. – Режим доступу: http://udpu.org.ua/library_files/377195.pdf.

Українське слово [Текст] : хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст. : у 4 кн. : рек. МОН України як навч. посіб. Кн. 4 : Культурно-історична епоха модернізму. Пізній модернізм (1961-1991). Постмодерна література дев'яностих років / упорядкування, фахове редагування біобібліографічні довідки В. Яременка ; [наук. ред. М. Наєнко]. – [Вид. 2-ге, змінене, доопрацьоване, доповнене]. – Київ : Аконіт, 2001. – 799, [1] с. : фотоіл. – Бібліогр. в тексті.

Історія української літератури ХХ століття
[Текст] : підручник для студ. гуманітарних
спец. ВНЗ : у 2 кн. Кн. 2 : Друга половина ХХ
ст. / В. П. Агеєва, С. М. Андрусів, Л. С. Бойко
[та ін.] ; за ред. В. Г. Дончика. – Київ : Либідь,
1998. – 453, [3] с. – Бібліогр.: до кожного
розділу. – Зміст: Літературно-мистецьке життя ;
Художній процес ; Поезія ; Проза ; Сатира і
гумор ; Драматургія ; Література для дітей ;
Літературознавство і критика.

З великою любов'ю...

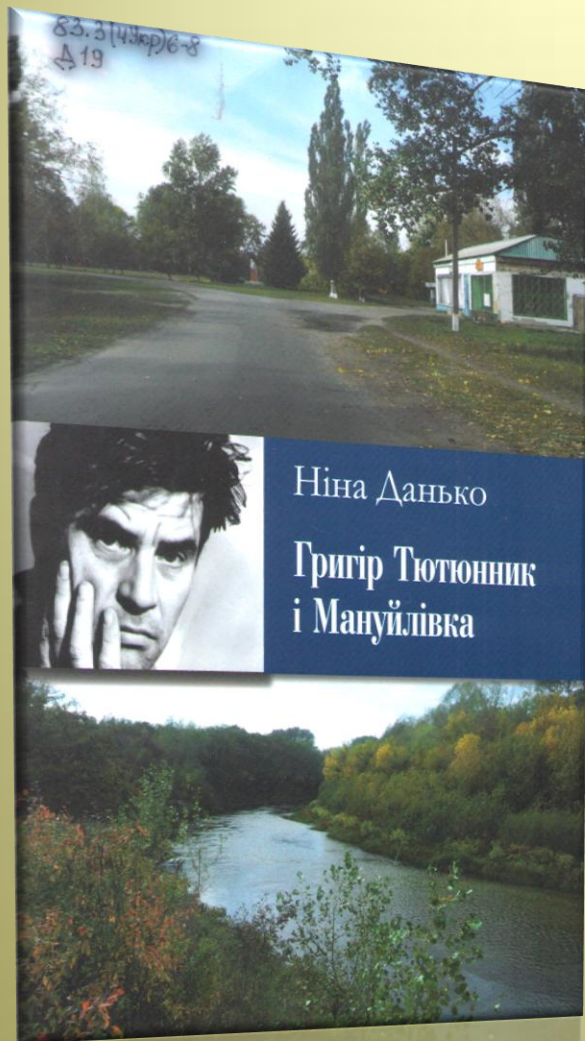
У цій книжці люди, тварини, звірята, птахи й комахи, рослини змальовані в єдності, у взаємодії. Вони розмовляють, дружать, допомагають один одному.

Маленькі читачі творів Григора Тютюнника потраплять у чарівний світ рідної природи, навчаться розуміти її красу, уважно й шанобливо ставитися «до братів наших менших» і ще більше полюблять українське слово, неперевершеним майстром якого був письменник.

Тютюнник, Г. М.

Степова казка [Текст] : казки та оповідання / Григор Тютюнник ; [передм. Петра Засенка ; мал.: О. Зенич, Н. Герасименко]. – Київ : Веселка, 2008. – 94, [2] с. : іл. – (Серія " Українській дитині "). – 10 000 пр.

Ніна Данько

Григір Тютюнник
і Мануйлівка

Данько, Н. Л.

Григір Тютюнник і Мануйлівка [Текст] :
есей / Ніна Данько ; [передмова В.
Калашникова]. – Харків : Майдан, 2014. –
45, [3] с. : фотоіл.

Книга створена в результаті дослідження мало відомих та взагалі не відомих широкому читачу фактів із особистої та творчої долі видатного майстра української прози другої половини минулого століття Григорія (Григора) Михайловича Тютюнника. Вона стане певним відкриттям і джерелом знань та роздумів для школярів, їх батьків, педагогів, для всіх поціновувачів творчості неповторного талановитого письменника.

Жива українська душа...

У творах Г. Тютюнника промовляє «жива українська душа», вони вражають чистим і зболеним поглядом на пошуки правди і добра. Читання їх — тривожна і чесна розмова із собою та світом. В останні десятиліття їх активно видають і досліджують. Однак дотепер не подолана проблема текстологічної достовірності багатьох видань, що іноді віддаляє читача і дослідника від справжнього Гр. Тютюнника. Ці ідеї становлять основу пропонованої монографії.

Адресована літературознавцям, філологам, учителям-словесникам, аспірантам, студентам, усім, хто цікавиться українською літературою.

Неживий, О. І.

Життя у слові: Джерелознавча проблематика творчості Григора Тютюнника [Текст] : монографія / Олексій Неживий. – Київ : Академія, 2014. – 221, [3] с. – (Серія "Монограф"). – Бібліогр.: с. 184–221.

Нагороди

- ✓ 1979р. — журнал "Сельская молодежь" нагороджує медаллю "Золоте перо" — за багаторічне творче співробітництво.
- ✓ 1980р. — за книги "Климко" (1976) і "Вогник далеко в степу" (1979) присуджено Республіканську літературну премію ім. Лесі Українки.
- ✓ 1989 р. — посмертно відзначено премією ім. Т. Г. Шевченка.

В останні місяці життя письменник працював над повістю "Житіє Артема Безвіконного".

Не будучи в змозі в усій повноті реалізувати свій талант в атмосфері чиновницького диктату над літературою, 6 березня 1980р. Григій Тютюнник пішов з життя.

1989р. його творчість була посмертно відзначена Державною премією ім. Т. Г. Шевченка.

